

Τα κίνητρα για έναν σύντομο πόλεμο

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΣΩΚΟΥ***

Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ προέβλεψε την Κυριακή ότι οι αμερικανικές επιχειρήσεις εναντίον του Ιράν θα διαρκέσουν 4-5 εβδομάδες. Αν και ο ίδιος διευκρίνισε τη Δευτέρα ότι μπορεί να διαρκέσουν περισσότερο, πολιτικοί, οικονομικοί και επιχειρησιακοί λόγοι εξηγούν την αρχική του εκτίμηση.

Ο Αμερικανός πρόεδρος είχε υποσχεθεί προεκλογικά ότι δεν θα στείλει Αμερικανούς στρατιώτες σε ξένο έδαφος – κάτι που ο ίδιος αρνείται πλέον να αποκλείσει. Είναι πιθανόν να μπλοφάρει, καθώς θέλει να δείξει ότι διατηρεί όλα τα όπλα στη φαρέτρα του.

Πολιτικά όμως, οι επιχειρήσεις εναντίον του Ιράν προκαλούν δυσαρέσκεια στην εκλογική του βάση και ο πρόεδρος Τραμπ έχει ένα λόγο παραπάνω να μη θέλει να την αποξενώσει ενόψει των ενδιάμεσων εκλογών του Νοεμβρίου. Τον βοηθάει ότι δεν έχει δεσμευθεί σε ξεκάθαρους στόχους, που θα κρίνουν την επιτυχία της επέμβασης εναντίον του Ιράν. Η εξόστωση της φυσικής ηγεσίας του Ιράν είναι μια σημαντική νίκη, αλλά για την ανατροπή του καθεστώτος έχει ζητήσει τη συνδρομή των ίδιων των Ιρανών.

Η αντίδραση των αγορών είναι μία ακόμη παράμετρος, αφού όσο περισσότερο διαρκέσει ο πόλεμος, τόσο πιθανότερη είναι μια χρηματιστηριακή κρίση. Στο παρελθόν, κατά την επιβολή των εμπορικών δασμών του, ο Αμερικανός πρόεδρος έχει δείξει να επηρεάζεται από την πτώση των αγορών. Ένα άλλο σοβαρό ζήτημα ενόψει και των εκλογών είναι οι τιμές της ενέργειας. Με την αμερικανική οικονομία να είναι πλέον ενεργειακά αυτόαρκτης, οι αναλυτές εκτιμούν ότι

για κάθε άνοδο της τιμής του βαρελιού πετρελαίου κατά δέκα δολάρια, οι τιμές στις αντλίες αυξάνονται κατά 20-30 σεντ το γαλόνι. Και καθώς οι τιμές του πετρελαίου βρίσκονται υπό σχετικό έλεγχο, πιο σημαντική αναμένεται να είναι η επίπτωση στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας για περιοχές όπως η Νέα Αγγλία, που εξαρτώνται από το φυσικό αέριο, οι τιμές του οποίου έχουν εκτοξευθεί. (Οι επιπτώσεις θα είναι ακόμη μεγαλύτερες στην Ευρώπη.)

Επιπλέον, όσο μεγαλύτερο διάστημα παραμένουν κλειστά τα Στενά του Ορμούζ, τόσο αυξάνεται και το κόστος των ναύλων, κάτι που αναμένεται να αυξήσει τις τιμές όχι μόνο για την ενέργεια αλλά και για βασικά προϊόντα, ενισχύοντας εκ νέου τις

Οι επιχειρήσεις εναντίον του Ιράν προκαλούν δυσαρέσκεια στην εκλογική βάση του προέδρου Τραμπ.

πληθωριστικές πιέσεις πριν από τις ενδιάμεσες εκλογές. Σε κάθε περίπτωση, μια παρατεταμένη περίοδος αστάθειας στη Μέση Ανατολή θα έχει επιπτώσεις για το εμπόριο, τις επενδύσεις και ευρύτερα τη διάθεση ανάληψης ρίσκου. Αλλά πέρα από τις αμερικανικές προθέσεις, είναι οι εσωτερικές εξελίξεις στο Ιράν που θα κρίνουν τη διάρκεια και τις μακροπρόθεσμες συνέπειες του πολέμου, αφού σε περίπτωση εμφυλίου ή και ενός νέου αποτυχημένου κράτους ελλοχεύει πάντα ο κίνδυνος νέων προσφυγικών ροών.

* Η κ. Κατερίνα Σώκου είναι Nonresident Senior Fellow στο Atlantic Council και ερευνήτρια εξωτερικού στο **ΕΛΙΑΜΕΠ**.